

6. ročník celostátní konference
MEDICÍNA KATASTROF

TRAUMATOLOGICKÉ PLÁNOVÁNÍ A PŘÍPRAVA
HRADEC KRÁLOVÉ 26.-27.11.2009

Odborná způsobilost zdravotnických pracovníků
a krizová připravenost resortu zdravotnictví
– stav k 31.12.2008

MUDr. Josef ŠTOREK, PhD.

Katedra urgentní medicíny a medicíny katastrof
Škola krizového managementu
IPVZ Praha

Hana VRASPIROVÁ

Katedra managementu
NCO NZO Brno

Management

- ... je proces tvorby a udržování prostředí, ve kterém jednotlivci pracují společně ve skupinách, a účinně dosahují předem stanovených cílů ...
  - *Klíčovým pojmem je zde **CÍL***
- *Parametry cíle SMART technikou*
  - *S = specifičnost (konkrétnost, jednoznačnost)*
  - *M = měřitelnost (prokazatelnost)*
  - *A = akceptovatelnost (přijatelnost)*
  - *R = realizovatelnost (dosažitelnost disponibilními zdroji)*
  - *T = termínovatelnost (časovost)*

Manažer

- Pracovník instituce, kterému je svěřena skupina pracovníků, pomocí které dosahuje vytýčených cílů ...
- Obecně = každý vedoucí pracovník jmenovaný do své funkce na základě výběrového řízení ...
- Jmenováním do funkce přecházejí na konkrétní osobu všechny pravomoci a odpovědnosti (kompetence), které jsou s výkonem funkce svázány příslušnými organizačními normami (organizační řád, odpovědnostní řád, pracovní řád apod.)

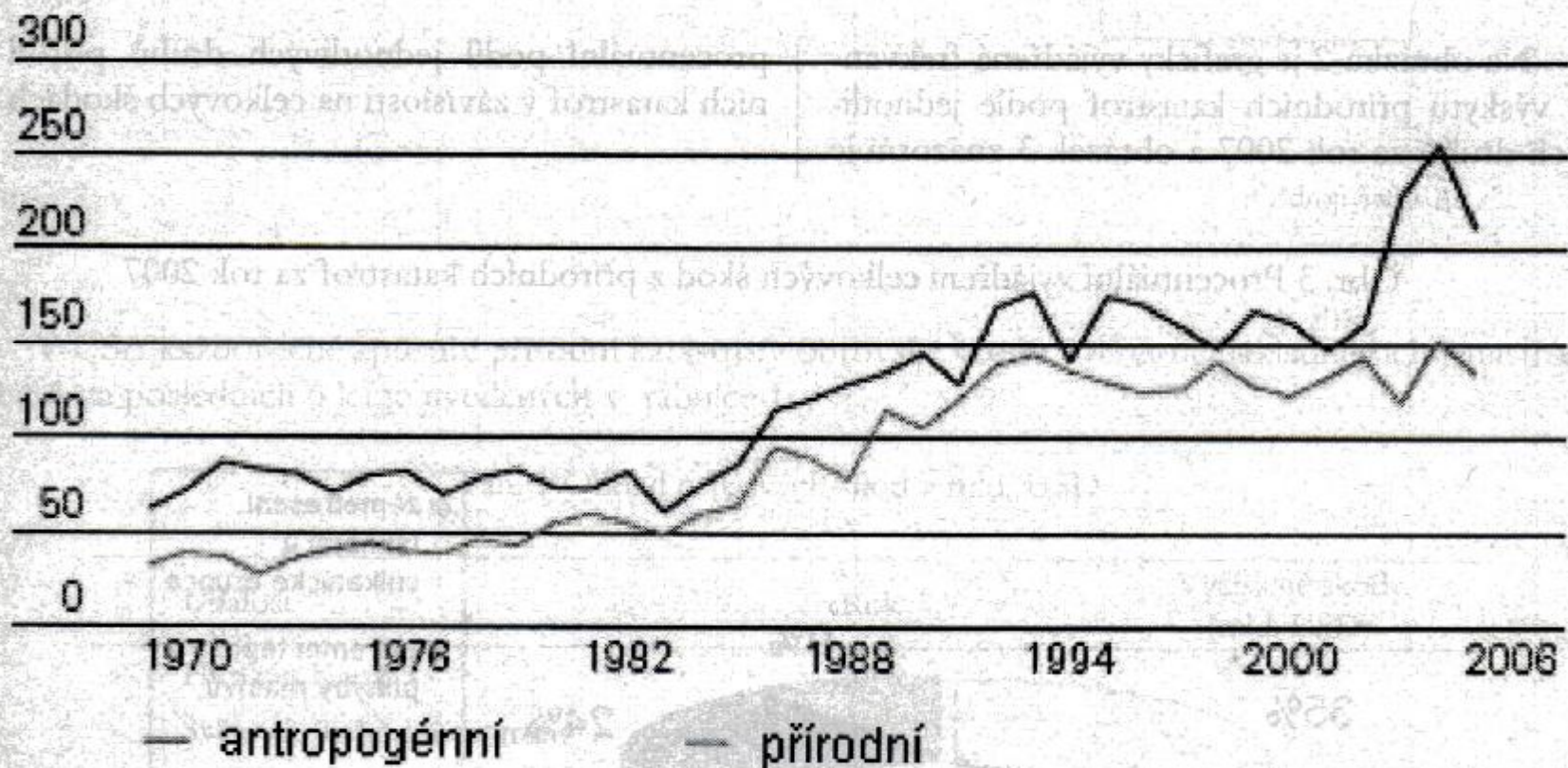
Joint Commision International STANDARDY

Vedoucí a řídicí pracovníci :

= jsou všichni pracovníci zařízení na vedoucích a řídicích pozicích.

- Z této pozice nesou **týmovou odpovědnost** za určené poslání zařízení a **za vytváření plánů a vnitřních předpisů potřebných k naplnění** tohoto poslání; a to i za mimořádných podmínek jako jsou :
  - Náhlé události typu přírodních katastrof, vzplanutí infekcí apod., podmiňují rychlé změny.
  - **Musí být plánován rychlý a efektivní zásah při havárii, hromadném neštěstí, epidemii atd. v komunitě, např. při povodních, zemětřesení, při výbuchu v továrně, při epidemii ...pandémii**
- Proto se účastní na plánování společně s představiteli
  - komunity (havarijní, krizové a obranné plánování) a
  - managementů dalších poskytovatelů péče (traumatologické plánování a plánování krizové připravenosti)...

Obr. 1 Početnost výskytu antropogenních a přírodních katastrof v letech 1970–2007

Krizový management

- Systém účelových činností zacílených na zvládnání mimořádných nebo krizových situací, a realizovaných pracovníky státní správy a samosprávy = manažery = odpovídající za určitou (jim svěřenou) oblast ...
  - v resortu zdravotnictví vedoucími a řídicími pracovníky v rozsahu jejich působnosti = **resortní krizový management**
- Je součástí obecného managementu a je uplatňován výhradně :
  - při řešení preventivních opatření (**plánování**)
  - a při zvládnání (**řízení**)
    - mimořádných událostí (**vyhlášení poplachového stupně**)
    - nebo krizových situací (**vyhlášení krizového stavu**)

Odborná způsobilost vedoucích pracovníků ve zdravotnictví

Odborná způsobilost se získává absolvováním nejméně 6ti letého **prezenčního studia**, které obsahuje teoretickou a praktickou výuku v akreditovaném studijním studiu . . . LF, FF, NF, VOZŠ...

Specializovaná způsobilost se získává úspěšným ukončením specializačního vzdělávání **atestačním zkouškou**; součástí je absolvování **základního kmene** příslušného spec.oboru. Probíhá jako celodenní průprava v akreditovaném pracovišti a **podle vzdělávacích programů** jednotlivých specializačních oborů – **včetně doplňkové praxe** ... ZZ; IPVZ Praha, NCO NZO Brno ....)

Celoživotní vzdělávání je průběžné **obnovování vědomostí**, dovedností atd. **v souladu s rozvojem oboru a nejnovějšími vědeckými poznatky** ... MZ, LF, FF, NF, ČLK, ČSK, ČLÉK, OLS ve spolupráci s akreditovanými vzdělávacími zařízeními (IPVZ, NCONZO) a ZZ ....

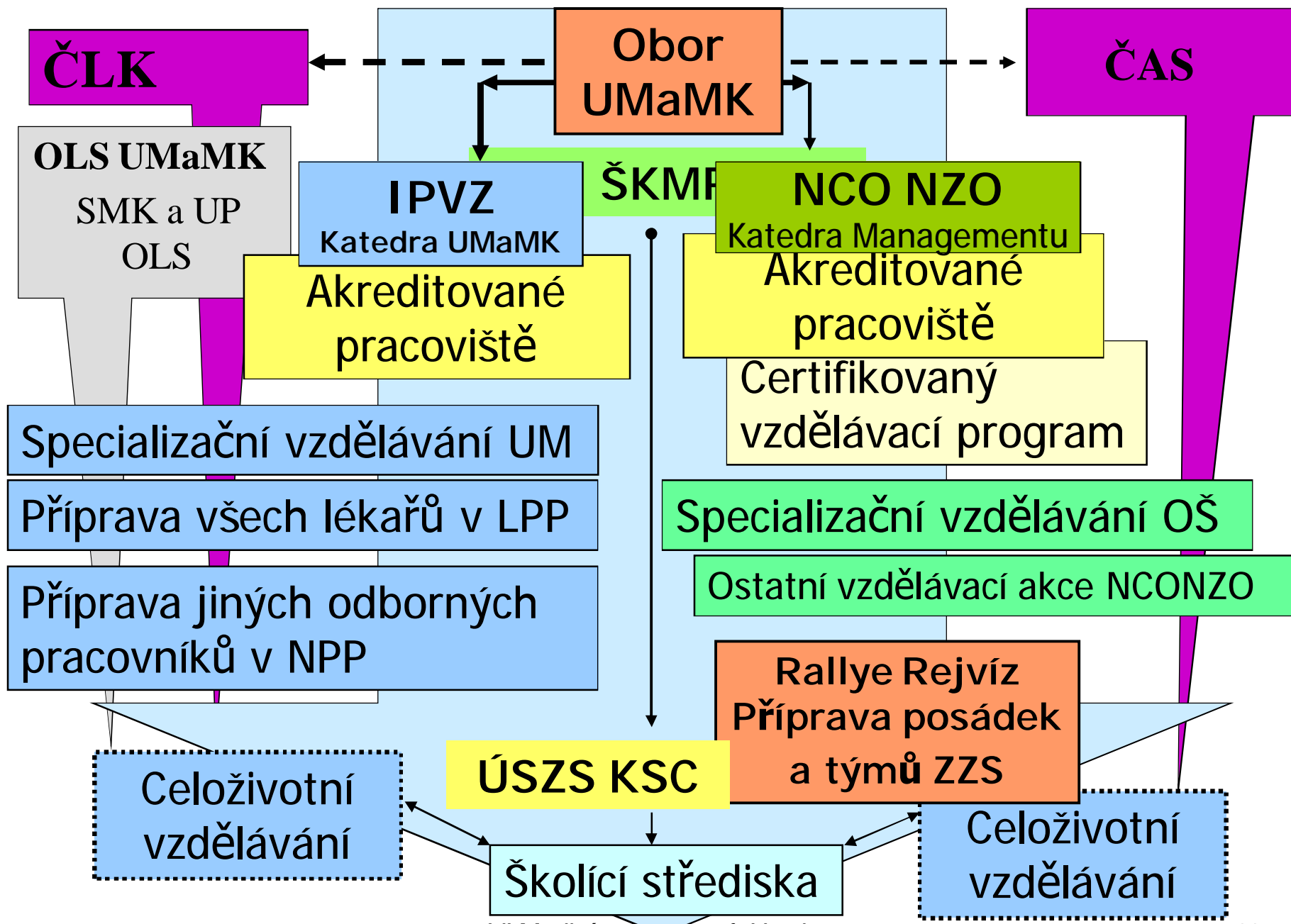
IPVZ PRAHA

VI.Medicína katastrof, Hradec
Králové, 2009

Koncepce krizové připravenosti zdravotnictví České republiky ze dne 28.3.2007

- Oblast odborného prostředí
  - Předmětem základního oboru „urgentní medicína a medicína katastrof“ ale nejsou pouze čistě medicínské postupy...ale také postupy pro poskytování LPP... zahrnuje také postupy pro řízení zdravotnického zásahu...postupy cílového zdravotnického zařízení...organizace nouzových zdravotnických pracovišť a jejich účelné vybavení ...rozvíjení součinnosti s resortem obrany při uplatnění postupů válečné medicíny pro řešení civilních hromadných neštěstí v rámci medicíny katastrof .....

Nová struktura specializačního vzdělávání

- Základní odborná způsobilost na základě výběru ze **40 základních oborů** v trvání 2 let do samostatné činnosti = **atestaci ze základního oboru**
- Po atestaci specializace v některém ze **44 nástavbových oborů** = **certifikace pro specializační obor**
- **Navazující celoživotní vzdělávání ...**
  - *Zdroj : Novelizace zákonů 95 a 96/2004 Sb., stanovisko MZ ČR viz ZDN č.27-28/2009, roč.58 (návrat ke 2 stupňovitému systému s doplněním celoživotního vzdělávání)*

I.úroveň

Specializovaná způsobilost lékařů

- Podmínka pro samostatný výkon povolání lékaře na základě úspěšného ukončení **specializovaného vzdělávání;**
- Specializované vzdělávání se realizuje podle vzdělávacích programů jednotlivých specializačních oborů =
= URGENTNÍ MEDICÍNA

Specializace v UM

LÉKAŘŮ s UM CELKEM	2008	(12)	371
---------------------------	-------------	-------------	------------

Bilance

2007	2008	2009
26	22	24
- 4 test	- 3 test	- 5 test
- 2 atestace	- 2 atestace	- 1 atestace
- 2 omluva	- 6 omluva	- 4 omluva

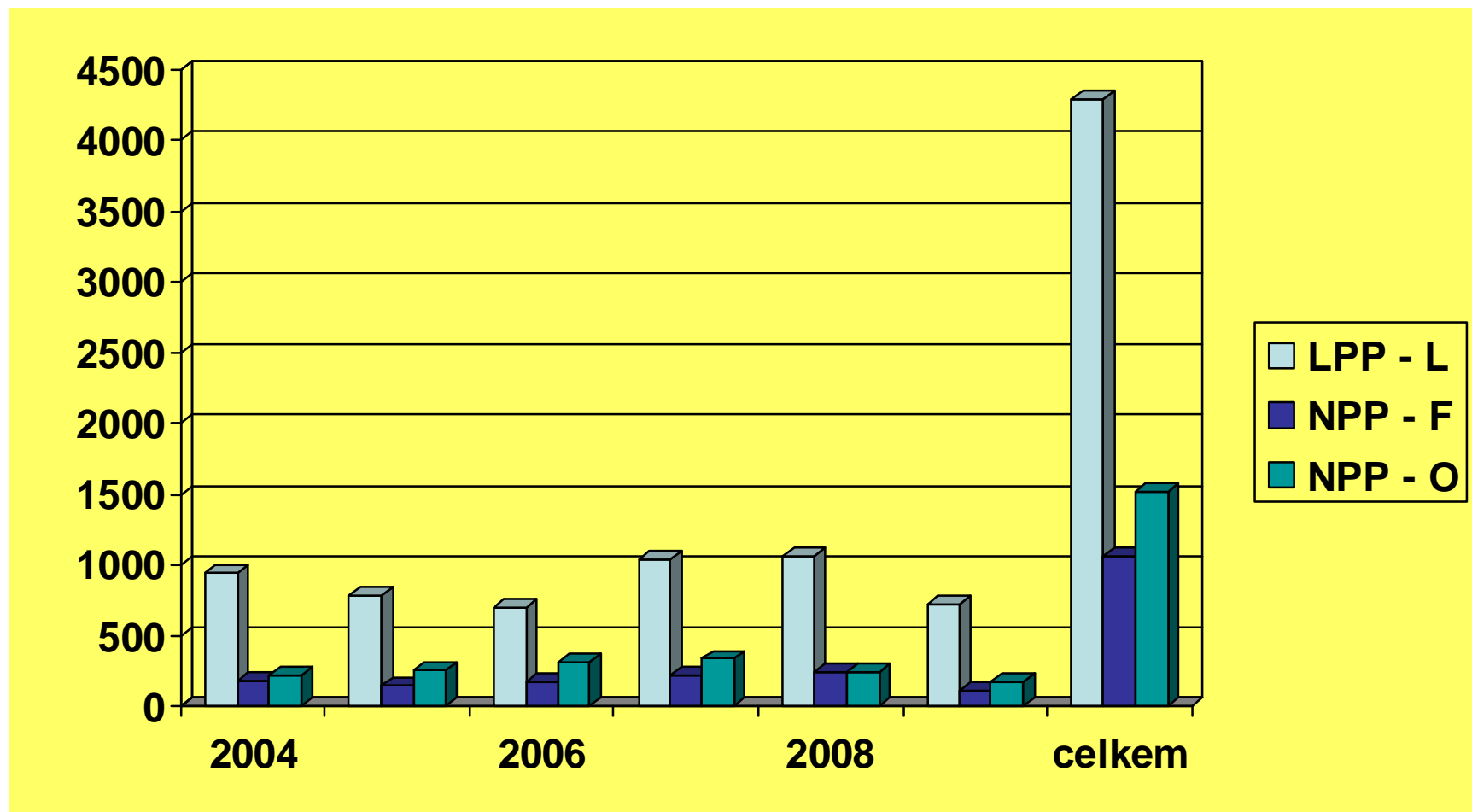
II.úroveň

Odborná způsobilost **lékařů, farmaceutů a JOP**

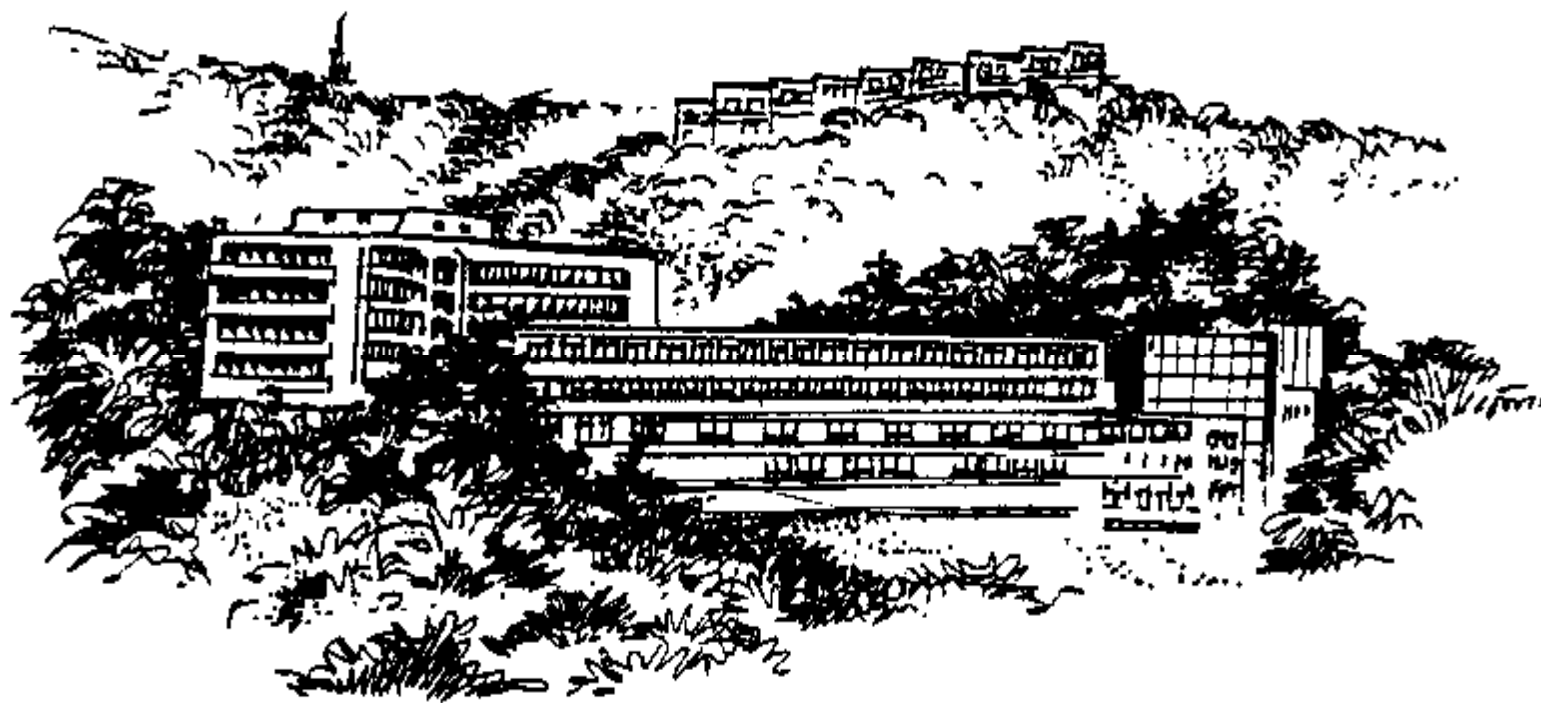
- **Lékaři všech oborů v přípravě k atestaci:**
- ***Lékařská první pomoc - 3 dny s nácvikem NR + TRIAGE***
- ***Seminář KM – 1 den***
- ***Seminář veřejného zdravotnictví – 1den***

- **Farmaceuti, JOP v přípravě před atestací nebo zkouškou:**
- ***Neodkladná první pomoc – 2,5 dne s nácvikem NR + TRIAGE***
- ***Seminář KM – 1 den***

Statistika 2004 - 2009

NCO NZO Brno

III. úroveň ošetřovatelství a řízení KP

- **Katedra managementu ve zdravotnictví NCO NZO**
  - V rámci specializační přípravy **vedoucích pozic oboru ošetřovatelství** zařazen 12 hodinový blok na téma „**Krizový management**“
- **Katedra ARIP NCO NZO**
  - Zařazen do specializační přípravy 7 hodinový blok na téma „**Zdravotnický záchranný systém a krizový management**“
  - Dále **ve všech** základních modulech specializačního studia 4 hodinový blok na téma „**Krizová připravenost zdravotnictví**“

Specializační obory ošetřovatelství	2008	920
CELKOVÝ POČET	2009	1986

IV.úroveň

specialista v organizaci a řízení

§ 145 vyhlášky č. 424/2004 Sb.

- Po získání **specializované způsobilosti** vykonává činnosti koncepčního charakteru související s řízením a organizací zdravotní péče, m.j.:
- a) **posílí se na tvorbě cílů, strategie a politiky organizace**, na řízení a organizaci zdravotnického zařízení
(rozuměj : zajišťování bezpečnostní politiky prostřednictvím krizové připravenosti ZZ;
včetně krizového řízení !)

Certifikovaný kurz NCO NZO (53 kreditů)
Krizová připravenost resortu zdravotnictví
Akreditace MZ ČR dne 29.3.2006

- **Modulární soustředění v týdenních blocích**
- **Požadavky :**
  - získání odborné způsobilosti;
  - získání specializované způsobilosti;
  - získání zvláštní odborné způsobilosti

- **Určeno pro :**
  - Vedoucí pracovníky oboru ošetrovatelství;
  - Řídící zdravotnické pracovníky nelékaře;
  - Pracovníky ZZ pověřených plněním úkolů v KP
  - Zájemce z řad složek IZS, ZZ, státní správy, samosprávy, dobrovolných iniciativ

Bilance

- CELKEM 54 účastníků
53 absolventů vybavených certifikátem MZ
s oprávněním specialisty v organizaci a řízení
bezpečnostní politiky zdravotnického zařízení
- **Pro další období :**
  - Akreditace programu prodloužena do **14. 8. 2015**
  - Zahájení **30.11.2009 – 2. 12. 2009** modulem č.1
  - Pokračování v roce **2010** modulem č. 2 a 3

Naléhavost

- Ø Vývoj **účinného povinného nástroje pro trvalé vzdělávání lékařů a sester** (zejména funkčně odpovědných za odezvu ZZ na katastrofu); včetně nastavení **zdravotnického systému včasného varování** ZZ při hrozbě katastrofy (lékařské) = stav **téměř katastrofa** (zahlcení vstupu do zdravotnického systému);
- Ø **Plný pracovní úvazek krizového pracovníka – KM** s pravomocí pro řízení příprav ZZ pro případ katastrofy; včetně provádění cvičení ZZ; a jeho asistenta - **tajemníka** KM;
- Ø **Efektivnější metodiky** : audiovizuální prezentace plánů ZZ následovaná nácvikem reakce.

Psychosociální péče a pomoc zdravotnickým pracovníkům

- Praxe a výzkumy v rezortu zdravotnictví ukazují na nutnost péče o psychiku ZP
  - oblast přednemocniční péče
  - urgentních oborů v rámci nemocnic
- Na MZ ČR – odborná pracovní skupina pro nastavení **Systemu psychosociální intervenční služby v ČR**
- Strategie vychází z požadavků a podkladových materiálů Joint Medical Committee NATO a metody CISM (zacházení se stresem v kritických situacích)
  - **DOPORUČENÍ**

vytvořit osnovy a podmínky pro vzdělávání a výcvik řídicích pracovníků a personálu ZZ

PEER program péče a podpory ZP

žádost o akreditaci podána na MZČR 8/2009

- **Zaměření programu**
strategie zvládnání
psychicky náročných
profesních situací
- **Určení pro**
  - ZP nelékaře dle zákona č.96/2004 Sb.
  - psycholog ve zdravotnictví
  - klinický psycholog
  - odb. prac. v ochraně a podpoře veřejného zdraví
  - zájemce o danou problematiku
- **Koncipován**
  - modulovým způsobem
  - 3 x 3 dny teoretické výuky a nácvik praktických dovedností
- **Výstup**
  - **poskytovat** specifickou kolegiální (peer) podporu ZP v náročných profesích
  - **vést** preventivní programy zaměřené na zátěžové situace ve zdravotnictví
  - **poskytovat** podporu ZP, kteří se zúčastnili MU

Vzdělávací program – certifikovaný kurz akreditován MZ ČR - říjen 2009

- **PEER program péče a podpory zdravotnickým pracovníkům** - strategie zvládnání psychicky náročných profesních situací

CÍLEM

získat vědomosti a dovednosti, které jsou třeba k poskytování podpory ZP ve výrazně zátěžových oborech a nadlimitních zátěžových situacích

pomocí vyškolených kolegů (peerů) pro poskytování specifické kolegiální podpory v péči o jejich psychiku

Děkuji za pozornost

Kontakt :

MUDr. Josef Štorek, PhD;

tel.: 271019231

IPVZ , Ruská 85, 100 05 Praha 10 ;

storek@ipvz.cz